

JA TIL
BARNAS
FLY Plass

OPPLEV KJELLER!

Verdensarv

Infrastruktur

Turistattraksjon

Beredskap/sikkerhet

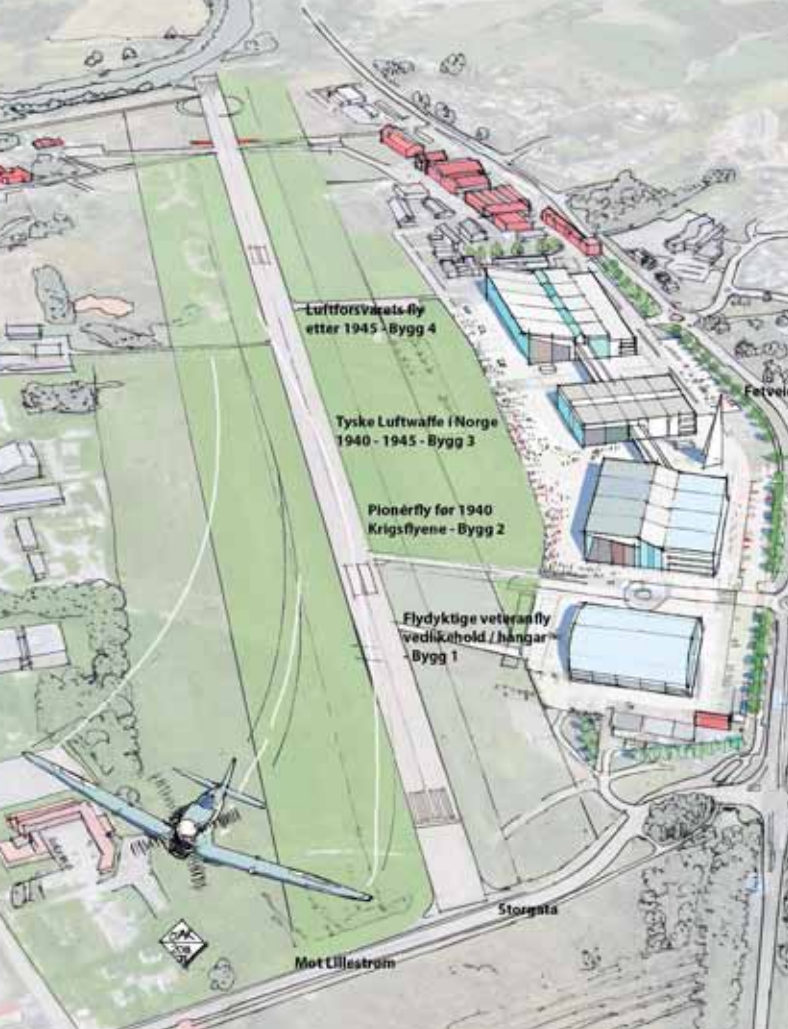
Nyskapingssenter

Opplevelsespark

Si ja til å bevare, frede og videreutvikle
Kjeller på flyplassens premisser for våre barn,
unge og neste generasjoner!

OPPLEV DIN FLYPLASS - FLYBATALJONEN

KJELLER FLYPLASS

Verdens nest eldste flyplass - arnested for Luftforsvaret og norsk luftmakt

Anlagt som forsvarsverk 7 år etter unionsoppløsningen med Sverige
Privat finansiert oppstart 1912-1913 med stort bidrag fra HKH Kong Haakon

Første norske militære flygninger 1.-25. sept. 1912 under arméens store høstøvelse ved Heradsbygd
Første testflygninger og display på Kjeller 21.-22. sept. 1912
Ho'p'noop mellom DIF og DYF fram til felles bane i 1935

Skeidsmo kommune:
Kjeller videreutvikles som opplevelsesenter og turistattraksjon
Stort potensial for kulturturnisme

Fotobygget og fotatrykket til Ole Reistad-hangaren / Hovedflyverkstedet / Garnisjonsvingen / Nye Hundremeteren
sammen med kvadrant av tysk tarmac (RA2 markert rødt)

FLYBYGGING/ TUNGT VEDLIKEHOLD
Flyfabriken/ Flyskolen
TARGET A
DIF
Den INDRE flyplass

UTDANNING/ TRENINGSFLYGNING
Flyskolen
25 fly
Eveleiet Sogna

LUFTMAKT KAMPKRAFT
Flybataljonene
Garnisjonsvingen
30 fly
TARGET B
DYF
Den YTRE flyplass

Den INDRE flyplass (DIF) er foreslått områdefredet etter §19 med bygninger (RA1 markert rødt), **Bombemål A** under WW2

Flyplassområdet for **Flyskolen** til Hærens flyskolen med skolefly som Kaje, Moth og Tiger Moth

Den YTRE flyplass (DYF) med landingsbane øst-vest med fotatrykket til Hundremeteren, Fotobygget og kvadrant med tysk tarmac (RA2 markert rødt) er foreslått fredet etter §15. **Bombemål B** under WW2

Forsvarsbbygg
Inventarkart
1:5 000

RESTART KJELLER

Framtidig opplevelsespark og turistattraksjon

Den INDRE flyplass (DIF) er foreslått områdefredet etter §19 med bygninger (RA1 markert rødt), **Bombemål A** under WW2

Den YTRE flyplass (DYF) med landingsbane øst-vest med fotatrykket til Hundremeteren, Fotobygget og kvadrant av tysk tarmac (RA2 markert rødt) er foreslått fredet etter §15. **Bombemål B** under WW2

Teknologisenter
Teknologisenter - vedlikehold
Senter for utvikling og tester
PMA Luftoperativitet
KFF Bedriftsmuseum
Forsvarets Hus
Driftshuset for EMG
Branntilberedning
BE Flydyktige hangar

Veteranflysenter (tema 1912 til 1940)
Paa flyplassen til 2. verdenskrig
Veteranflysenter - Luftfartversenter
Luftfartversenter
Landforsvarets for Luftfartsværn (LFL)
KFF - Kjeller Flyhistoriske Forening
Den kulturelle Skolesekken (DKS)
KFF - Kjeller Flyhistoriske Kulturskole
BE Flydyktige veteranfly

Inspirasjonssenter (tema krigsår)
Innovasjon, utvikling, start-up og skoleopplærings- og kompetenssenter - Litteraturnorway
Inspirasjon, veitretning, mestring og trening
Inspirasjonssenter for elektronikkflyvning, fly
Kultur og historie
BE - Historie og for 1980
KFF

Utdanningscenter (tema krigsår)
Elevutvikling og kompetenssenter
Utdanning - Forskning
Internasjonalt kompetenssenter
BE - Tyske Luftwaffe i Norge

Flyterminal
Kulturturnisme
Flyterminal
Rødt fartsseiler
Innlagt for rødt fartsseiler (RF)
Kommert, hotell & cafe
Restaurant

Framtidsenter (etter 1945)
Flyvning
Flyklubbflyvning
Forsvarets Forskningsinstitutt (FI)
BE - Forsvarets bygg
etter 1945

Forsvarsbbygg
Inventarkart
1:5 000

Verdensarv

Riksantikvaren vil frede Kjeller flyplass

Riksantikvaren foreslår i et fredningsforslag fra 2019 å frede hele rullebanen og store deler av Kjeller flyplass. «Museumsparken kan følge i fotsporene til samlingen av museer på Bygdøy. [...] En flyhistorisk museumspark på Kjeller kan bli en internasjonal attraksjon som våre nærmeste naboland ikke kan oppvise maken til. For ikke alle vet at Norges flyhistorie er unik i vår del av verden. Men for at dette skal bli virkelighet, må lokale særinteresser, utbygging av boligblokker og kjøpesentra, for en gangs skyld vike», skriver krigshistoriker Cato Guhnfeldt i en kronikk i Aftenposten 25. november 2018.

En bevaring og fredning av Kjeller vil også sikre et viktig konkurransefortrinn for næringslivet i framtiden.

28. mai 2015 tok Norsk Luftfartsmuseum i Bodø et initiativ til å bringe hjem Noorduyn Norseman Mk VI R-AF med US-AAF serienummer 44-70515, på dagen 70 år etter at maskinen landet på Fornebu. Veteranflyet er blitt lakkert i sine opprinnelige norske farger av Tor Nyhus ved 335-skvadronen på Gardermoen.

Infrastruktur

Nasjonal infrastruktur for fremtiden

Avinor har som mål at norsk luftfart skal være 100 prosent elektrisk i 2040. Airbus og andre flyprodusenter spår en revolusjon innen utviklingen av nye hybrid-elektriske flysystemer. Ledelsen i Avinor mener Norge trenger flere, ikke færre sentrumsnære allmennflyplasser i fremtiden.

«Det er behov for en helhetlig, forutsigbar og bærekraftig luftfartspolitik. Det bør utarbeides en nasjonal luftfartsstrategi. – Nye forslag og rammebetingelser som påvirker luftfarten må konsekvensutredes slik utredningsinstruksen forutsetter», hevdes det i kapittel 1 på side 10 i NOU 2019:22 'Fra statussymbol til allemannseie - norsk luftfart i forandring' som ble overlevert til Samferdselsdepartementet 3. desember 2019.

Interreg-prosjektet TEN-Tacle foreslår flere effektive og klimavennlige tiltak for transportsektoren. The Scandinavian Borderland Pilot Project (SBPP) er et av fire pilotprosjekter innenfor transportprosjektet TENTacle hvor Innovation Circle Network er norsk prosjekteier. I 2019 presenterte SBPP sin sluttrapport, og budskapet er klart – det må satses enda mer på tog og klimavennlig transport.

Beredskap/sikkerhet

Sikkerheten står fremst på agendaen

Initiativet til en «Landsindsamling for Luftflaate», som Norsk Luftseiladsforening gjennomførte samme år, la grunnlaget for etablering av Hærens flyvevesen og Kjeller flyplass. Hensynet til sikkerhet har stått fremst på agendaen siden oppstarten i 1912. «Kjeller er gull verdt», ifølge politihelikoptertjenesten, som bruker flyplassen jevnlig sammen med luftambulansen.

Super Hercules C-130J kan operere på Kjeller, som er av stor betydning i krisesituasjoner. Siden oppstarten har flyplassen vært sentral for Luftforsvaret. Under NATO-toppmøtet i Wales i 2014 sluttet Norges seg til 2-prosent-målet for Forsvaret. Kongsbergs KAMS opplyser at selskapet satser for fullt videre på sin vedlikeholdsbase på Kjeller.

Sea King 062 er syvende og siste redningshelikopter som er oppgradert i SK2020-programmet, som forlenger levetiden til Sea King samtidig som det nye redningshelikopteret Leonardo AW1010 fases inn ved 330-skvadronen. Programmet ble utført av AIM Norway som er overtatt av Kongsberg og finske Patria, og omdøpt til Kongsberg Aviation Maintenance Systems (KAMS).

Opplevelsespark

Fra verdensarv til opplevelsespark

Kjeller ble anlagt som forsvarsverk syv år etter unionsoppløsningen med Sverige i 1905. Oppstarten av flyplassen ble privat finansiert i 1912-1914 av en landsinnsamling som utløste store bidrag fra HKH Kong Haakon og baron Fritz Wedel-Jarlsberg.

Med sin enestående luftfartshistoriske kulturarv er Kjeller en kulturperle og en populær opplevelsespark som med fordel kan videreutvikles på flyplassens premisser.

Kunnskapsbyen har et omfattende samarbeid med Interreg, «EUs program for å fremme sosial og økonomisk integrasjon over landegrensene gjennom regionalt samarbeid». Interreg har et definert satsingsområde kalt 'Nordic Triangle' mellom Oslo, Stockholm og København.

Interreg-prosjektet TEN-Tacle foreslår flere effektive og klimavennlige tiltak for transportsektoren. The Scandinavian Borderland Pilot Project (SBPP) er et av fire pilotprosjekter innenfor transportprosjektet TENTacle hvor Innovation Circle Network er norsk prosjekteier. I 2019 presenterte SBPP sin sluttrapport, og budskapet er klart - det må satses enda mer på tog og klimavennlig transport.

Explore the world without limitations
- High Performance Hybrid Amphibious Aircraft

Nyskapingssenter

Bygger elektrisk amfibiefly på Kjeller

Etter 2. verdenskrig ble flyaktivitetene opphav til etableringen av FFI, IFE og resten av teknologi-, forsknings- og innovasjonsmiljøene på Kjeller. Forsvaret er som en motor og bidrar til stor dynamikk i utviklingen av kunnskapsbyen.

Equator er et norsk selskap som utvikler P2 Xcursion, et toseters hybrid-elektrisk amfibiefly, og har også andre spennende planer for framtiden. Selskapet holder til i historiske lokaler på Kjeller flyplass og samarbeider nært med Kjeller Innovasjon og Kunnskapsbyen Lillestrøm. Amfibieflyet ble en av de store attraksjonene under AERO Friedrichshafen i 2017, som er verdens største messe innen segmentet allmennfly (GA).

Kjeller flyplass har vært en militær testbase siden de første flygningene i 1912. Lengden på rullebanen på Kjeller gir god sikkerhet ved alle flyoperasjoner og er ideell for en sentrumsnær allmennflyplass. Den betyr økt beredskap og sikkerhet for operasjoner også med brannhelikoptre, luftambulans og transportfly av typen Super Hercules C-130J.

Turistattraksjon

Et populært samlingspunkt på Romerike

Akershus festning ble i sin helhet fredet i 2014 som høytidelig avslutning på 200-årsfeiringen av Grunnloven. I 2018 startet Byantikvaren og Riksantikvaren arbeidet med en utvidet områdefredning rundt festningen.

Det gir inspirasjon for at Kjeller kan bevares, fredes og videreutvikles på flyplassens premisser, som framtidig opplevelsespark og turistattraksjon.

En bevaring av kulturarven og infrastrukturen vil kunne sikre at barn, unge og våre neste generasjoner også i framtiden har det beste utgangspunktet for inspirasjon, rekruttering, utdanning, trening og mestring innen luftsport, luftfart og luftmakt.

Flydagen 2019: Biltemas jagerflypilot Espen Tjetland flankeres av ordførerkanidatene Jørgen Vik (Ap), til venstre, og Kjartan Berland (H). I alt 17 600 tilskuere kom til Flydagen, som bare overgås av tallene fra 2012, da nærmere 30 000 kom til flyshowet på Kjeller.

JA TIL
BARNAS
FLY
PÅSS